

kák megértésére és a művészi alkotások megbecsülésére vezet. Az iparművészet mesterei pedig ne féljenek a dilettáns versenytárstól. Az igazi szakember csak nyer a felköltött érdeklődés által.

Angliában és Németországban a laikusok iparművészkedésének jelentőségét már régtől fogva méltányolják. Több iparművészeti egyesület vette programjába a dilettánsok célzatos pártfogását és nevelését. A tanítgatás és kiállítások rendezése mellett azonban ügyelnek arra, hogy a dilettánsok túl ne becsülje magát, úgy hogy a dilettáns szó magánáluk komoly jelentőségre tett szert és értelme szerényebb körű tevékenységet jelöl az új felfogás szerint. Legmegfelelőbb megnevezése: házi művészkedés. És ezt különösen nőkkel szemben kívánatos hangsúlyozni, a kiknek mindegyike fontos hatással lehet e tekintetben is az egész családra.

A női dilettantizmusnak legnagyobb táplálói a női divatlapok. Ezek szabásíveken és konyharecepteken kívül iparművészeti tervezeteket is közölnek olyan tárgyokról, melyeket házi művészkedéssel is el lehet készíteni az otthon díszéül. Fájdalom, a mi magyar nőink e tekintetben a külföld szeméjére vannak utalva. A magyar divatlapok jó része idegen cikkek fordítása mellett idegen klisékkel szolgál közönségének, természetesen ennél fogva, hogy az ízlés, a mit terjesztenek, sehogysem illik a magyar iparművészet szelleméhez. Sőt akad olyan divatlap is, mint pl. a bécsi Wiener Mode magyar kiadása (Divat Szalon), a mely nem átalja közönségét egyenesen megtéveszteni a magyar iparművészet felől. Ez a folyóiratocska a „Budapesti iparművészeti múzeumból“ címzésű rovatában harmadrendű bécsi iparművészeti tárgyak kopott képeit közli. — Becsületes eljárás ez? Bécs befolyásától amúgy is óvakodnunk kell; az ellen pedig egyenesen tiltakozunk, hogy bécsi holmik ajánlásával valaki a Magyar Iparművészeti Múzeum és Magyar Iparművészeti Társulat jó hírnevét kompromittálja.

Ezzel kapcsolatban egyúttal elmélkedhetünk a fölött is, hogy a nemesebb értelemben vett hazai dilettantizmusra mennyivel több gondot és figyelmet kellene fordítani, ha azt akarjuk, hogy az ipari és egyéb művészetek segítő társát leljük föl benne.

PÁLYÁZATI ÜGYEK.

PALYAZAT. A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr Ó Nagyméltósága által rendelkezésére bocsátott államsegélyből a következő pályázatot hirdeti:

1. Terveztessék egy díszoklevél, a mely a kereskedelemügyi miniszter 2000 koronás állami nagy díjával együtt az illető kiállítónak kiadatik.*

2. Az oklevél rajzában annak rendeltetése megfelelően kifejezve legyen. Az oklevél nagysága, alakja, valamint a kidolgozásnál használt technika (tollrajz, akvarell, szénrajz stb.) a tervezőtől függ.

3. A pályamunkának kidolgozása lehet ugyan vázlatos, de annyira érthetőnek kell lennie, hogy abból a művész intenciója mindenben felismerhető legyen. Kívánatos azonban, hogy a tervező pályaművének egy részét, pl. egy tizedét olyképpen kidolgozza, hogy abból a végleges rajz kidolgozásának módjára következtetni lehessen.

4. A rajzon a következő szöveg feltüntetendő:

*A Magyar Iparművészeti Társulat
folyó évi karácsonyi kiállításán ki-
állított tárgyai alapján*

N. N.

..... asztalos mesternek

*jeles munkájáért
a kétezer koronás állami nagy díjat
adományozom.*

Budapest, 1901. .... hó ..... n.

.....
kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

5. A jogos művészi igényeknek és a pályázat föltételeinek mindenben megfelelő pályaművek díjazására két díj szolgál, és pedig I-ső díj 600 korona, II-ik díj 400 korona. A 600 koronás első díjjal jutalmazott pályaműnek szerzője ezen felül még 400 koronát kap a sokszorosítás alapjául szolgáló végleges rajzért, a melyet esetleg az oklevél eredeti nagyságánál nagyobb méretben kell készítenie s a mely rajznál a jury eset-

* A 2000 koronás állami nagy díjat a társulat kiállításain résztvevő kiállítók legéremesebbje kapja, a mesterségre való tekintet nélkül.
A szerk.

leges észrevételeit figyelembe vennie kell. Ez a rajz kívánatra két hó alatt elkészítendő.

6. A pályabírótság a következő tagokból áll:

Elnök: *Czigler Győző*; tagok: *Alpár Ignác*, *Béla Henrik*, *Fittler Kamill*, *Gelléri Mór*, *Nádler Róbert* és *Vig Albert*.

7. A pályázatokon csak magyar honpolgár vehet részt.

8. A „Magyar Iparművészet“ a pályaművek bármelyikét díjtalanul közzéteheti.

Szalmásy János megvásárolt pályaműve.

9. Az összes pályaművek legalább nyolcz napig kiállítandók az Országos Iparművészeti Múzeumban.

10. A pályázat titkos. Ezért a pályaművek jeligével legyenek ellátva s ugyanazzal a jeligével bíró zárt boríték tartalmazza a szerzőnek nevét és lakását.

11. A pályázat 1901. december hó 15-én déli 12 órakor jár le, a mely időpontig a pályaművek beküldendők a Magyar Iparművészeti Társulat titkári hivatalába (Budapest, Üllői-út 33/37).

Kelt Budapest, 1901. évi szeptember havában.

A Magyar Iparművészeti Társulat elnöksége.

ELDÖLT PÁLYÁZATOK. LAPUNK szerkesztősége a Révai Testvérek irodalmi intézet r.-t. megbízásából egy díszbekötési táblára pályázatot hirdetett, a mely szeptember hó 15-én járt le. Beérkezett mindössze 126 pályamű és ezek fölött döntött a jury szept. hó 17-én. A bíráló bizottságnak tagjai voltak Fittler Kamill, Benczúr Béla (Rauscher Lajos helyett) Györgyi Kálmán, Révai Mór és Gottermayer Nándor. Örömmel konstataulta a bizottság a pályázatnak rendkívüli sikerét, a mennyiben azon aránylag sok abszolút becsű munka került elbírálás alá. A bizottság az első, 200 koronás díjat *Bugát Imre* pályaművének ítélte oda, a II. százötven koronásat pedig *Förk Ernő* tanárnak. A többi pályamű közül megvásárolták *Helbing Ferencnek* három rajzát, *Rintel Gézának* és *Szalmásy Jánosnak* pedig egy-egy rajzát. Valamennyi pályamű szeptember hó 17-től 26-áig ki volt állítva az Országos Iparművészeti Múzeumban. E helyen felszólítjuk a „Magyar“, „Reliure“, „Fáy András“, „Totyoka“, „Révai III“, „Ez“, „Fehér rózsák“, „Nyár“, „jeligés művek szerzőit, hogy pályamunkájuk esetleges megvétele végett Gottermayer Nándor urat (Budapest, IV., Királyi Pál-utca 5) felkeressék.

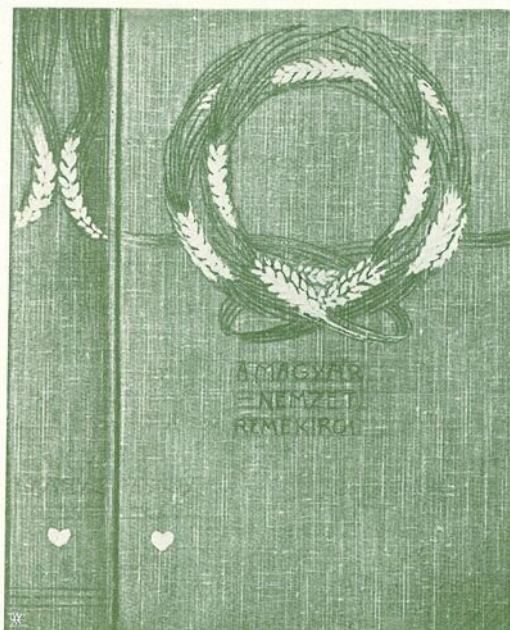
A második pályázatot egy cimbalom tervrajzára a Magyar Iparművészeti Társulat írta ki, abból az összegből, a melyet a kereskedelemügyi miniszter pályázatukra rendelkezésére bocsátott. Ennek határideje is szeptember hó 15-én járt le, a melyre beérkezett mindössze huszonegy pályamű. A bíráló bizottság, mely *Czigler Győző* elnöklése mellett *Alpár Ignác*, *Fittler Kamill*, *Gelléri Mór*, *Vig Albert* és *Schunda V. József* tagokból állott, szeptember hó 25-én döntötte el a pályázat sorsát. Az első 250 koronás díjat a bizottság egyhangulag *Förk Ernő* pályaművének ítélte oda, a második díjat azonban nem tartotta kiadhatónak, de megvásárolta 80 koronáért *Kiss Géza* építésznek (Berlin) pályaművét.

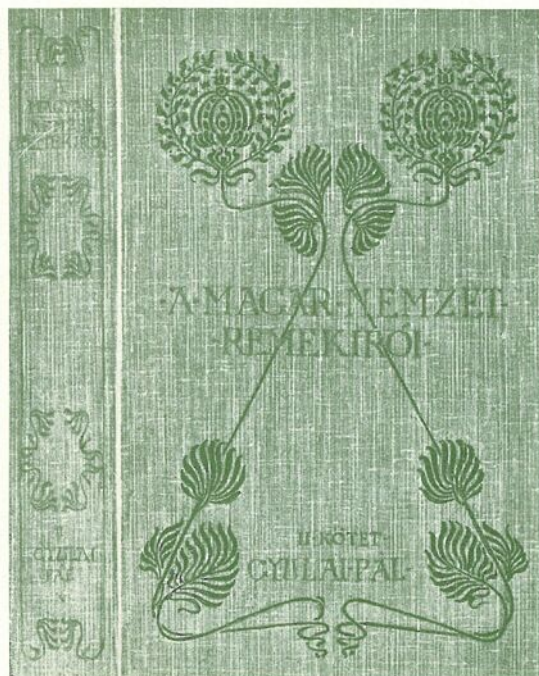
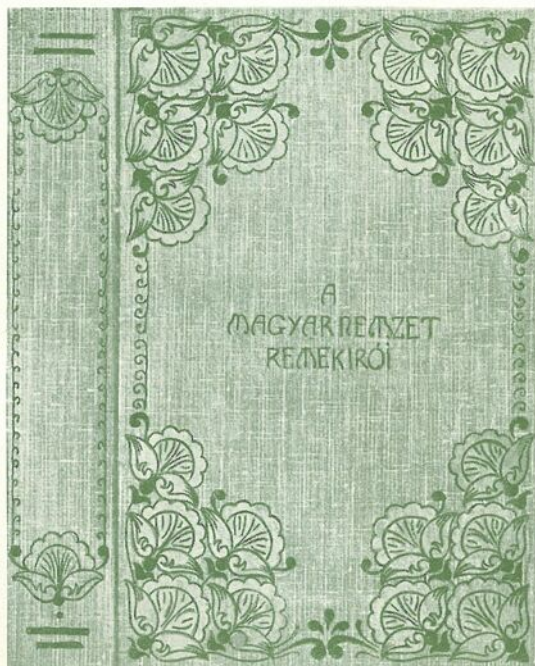
MUNKÁSLAKASOK BERENDEZÉSI tervzetére hirdet pályázatot a düsseldorfi Iparművészeti Múzeum útján a Munkáslakásokra ügyelő Egyesület a

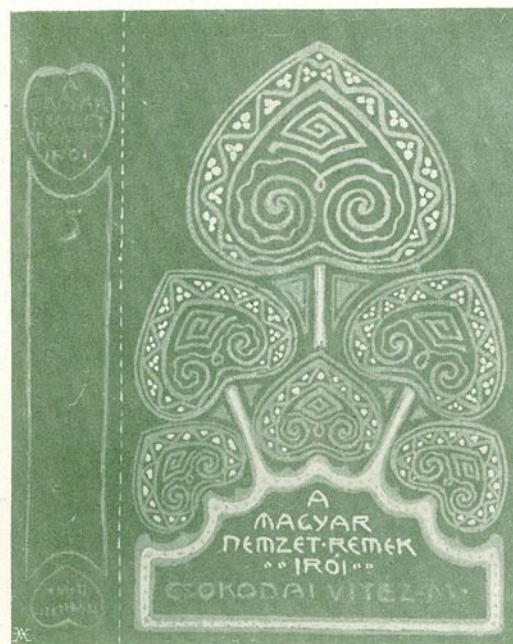
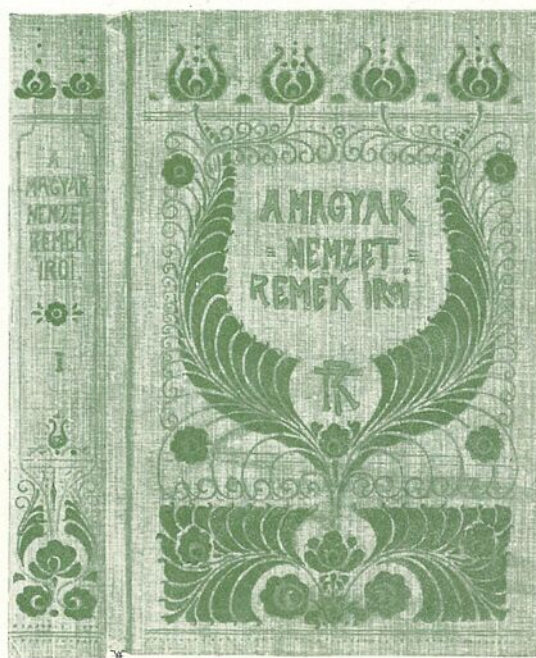
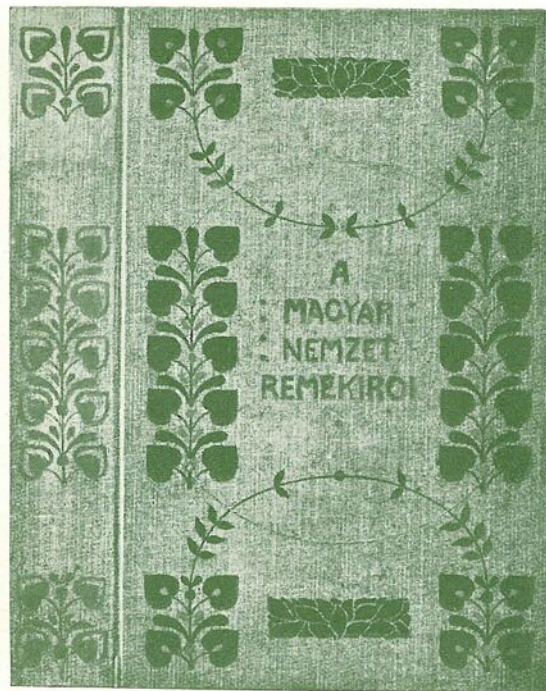
A II. 150 koronás díj nyertese.
FÖRK ERNŐ TERVE.

Megvétel.
RINTEL GÉZA TERVE.

SZEMELVÉNYEK A RÉVAI-FÉLE KÖNYVTÁBLA-PÁLYÁZAT PÁLYAMŰVEIBŐL.

SZEMELVÉNYEK A RÉVAI-FÉLE KÖNYVTÁBLA-PÁLYÁZAT PÁLYAMŰVEIBŐL.

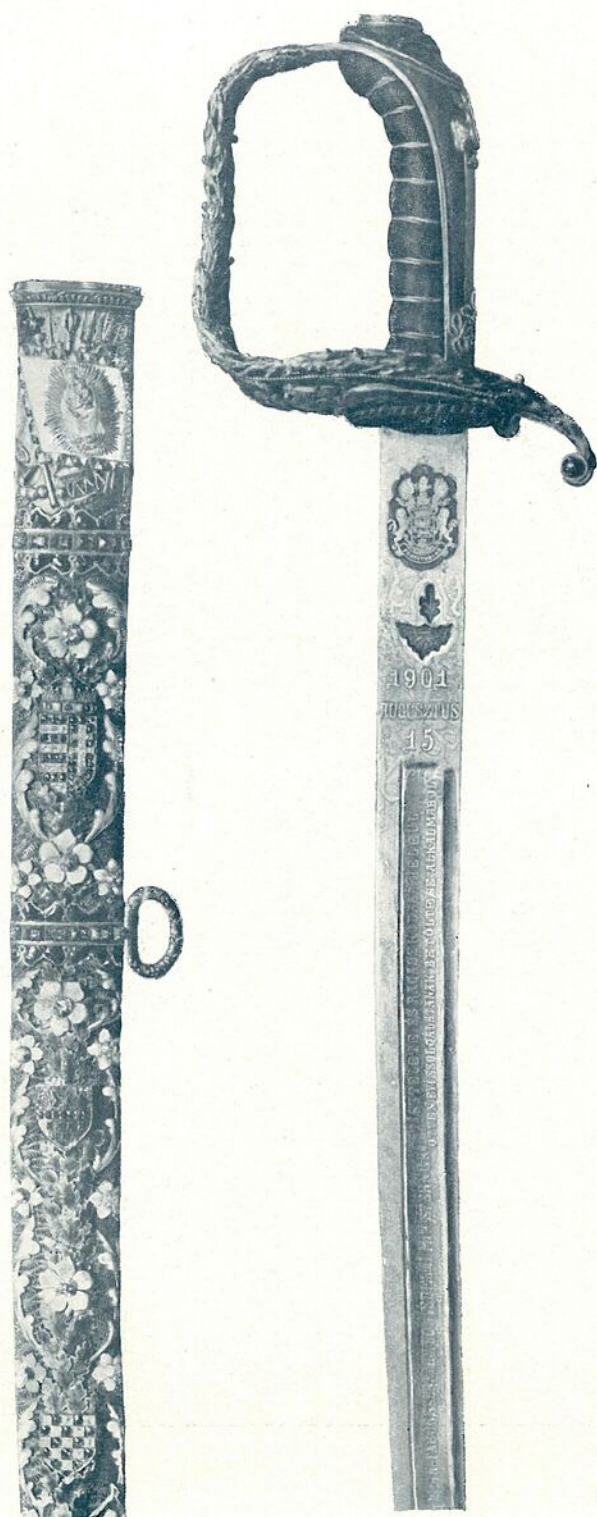

Báró FEJÉRVÁRY GÉZA ötvenéves katonai jubileuma alkalmából, a m. kir. honvédség s csendőrség s a m. kir. honvédelmi ministerium részéről
felajánlott album födőlapja.

TERVEZTE S A ZOMÁNCMUNKÁT
KÉSZÍTETTE HORTI PÁL.

A DRÁGAKŐ- ÉS GYÖNGYHÁZ FOGLALATOKAT
KÉSZÍTETTE HIBJÁN SAMU.

Báró FEJÉRVÁRY GÉZA
 ötvenéves katonai jubileuma alkalmából,
 a m. kir. honvédség s csendőrség
 s a m. kir. honvédelmi ministerium részéről
 felajánlott díszkard.

TERVEZTE HÁRY GYULA,
 A ZOMÁNCMUNKÁT
 KÉSZÍTETTE HIBJÁN SAMU,
 A PLASZTIKUS MINTÁKAT
 LORÁNFI ANTAL,
 A CIZELLÁLT ÉS TAUSÁLT MUNKÁKAT
 IFJ. HERPKA KÁROLY.

Krupp-féle gyárral egyetemben. 2850 márka van díjra kitűzve. Beküldési határidő f. évi október 15. Bővebb felvilágosítással szolgál: Rheinischer Verein in Düsseldorf, Aderstrasse 1.

TAPÉTA TERVEZETEKRE 2000 márka díjat tűzött ki a marburgi tapétagyár (J. B. Schaefer). Beküldési határidő f. é. november 1. Kivántatik tapéta egy szalon, egy férfi-, egy nappali és egy előszoba számára a megfelelő frízekkel. A rajz mérete 470 × 550 mm. nagyságú legyen. Díjat nem nyert pályaművek megvételéi ára 100—150 márkában van megállapítva.

KÜLFÖLD.

A DARMSTADTI MŰVÉSZKOLONIA kiállítása. Ernő Lajos hesszeni nagyhercegnek a művészetek iránt való rajongása s bőkezű adományai révén alakult a darmstadti művészkolónia, mely úgy a szépművészetek mint az iparművészet terén alkotott műveit ez év tavaszán mutatta be a nagyvilágnak. A főkapuban két magas, egymáshoz ferdén álló pylon tartja a nagy velumot, melynek egymás felé eső stukkós oldalait *Bürck* Pál dekorálta 4 frízzel és két oldalsó alakkal, melyek az emberiségnek a fizikai és morális szép iránt való törekvéseit szimbolizálják. E főkapun át jut az ember a kolónia otthonába. Parkozott kertben, magaslaton áll az „Ernő Lajos-ház”, a hét művész fogadó- és társalgótermével, valamint műtermeivel. Szemben lenn vele van egy képkiallítás számára emelt nagyon is exotikus szerkezetű ideiglenes csarnok.

Benn a kertben épültek ugyancsak a művészek otthonai, a 2 *Glückert*-házzal, továbbá *Keller* és *Deiters* házával egyetemben. Van ezenkívül még játszó-ház színpaddal, virágház és egy nagy vendéglő.

Az egész telep beosztását, bejáratainak, házainak és kertjeinek összes építészeti terveit, az egy *Behrens* Péterét kivéve, részint egyedül, részint adott iniciatívával *Olbrich* J. M., az ismert nevű volt bécsi építész tervezte az ő erőteljes egyéniségével. Ez a telep a maga teljességében, valamint a házak belső díszítései,

és teljes berendezése, képezik a kiállítást. *Olbrich* az építész, *Habich* és *Bossett* a szobrászok, *Behrens*, *Christiansen*, *Patriz Huber* és *Bürck* Pál festőművészek, fáradhatatlan szorgalmuk révén alkották meg a tengernyi sok munkát, mely fennen hirdeti minden vonalon a teljes művészi szabadság diadalát. Valamennyi vállvetve dolgozott egymással és egymásnak, hogy mentül szebbé legyen otthonuk, hogy abba a kiállítás végén beköltözve, tovább folytassák a megkezdett munkát, a művészi szabadság és a modern stílus jegyében. Hogy ismertést is adjak és ítélkezzenek a kiállítás felett, arra rövid a részemre adott tér, mégis meg akarok azonban említeni egyet-mást arról, a mi bennem maradandó benyomást vagy visszatetszést keltett. —

Olbrich, az építész, sok minden szépet alkotott, de nézetem szerint csak az architektúrában. Belső díszítései, úgyszintén bútorai nagyon szárazak lettek, szövegein, szőnyegein valamint egyéb sík díszítvényein a díszítést túlgeometrikussá és merevvé tette. Mint az intériörök művésze, legkimagaslóbb *Patriz Huber*, ki a kis *Glückert*-házban, valamint más egyéb dolgaiban megmutatta, hogy alaposan gondolkodó iparművész, ki harmóniát és egységet tud adni szobáinak s a ki erős egyéniségével helyén tud banni minden anyaggal. — *Behrens* Péter is sok szépet alkotott, mint iparművész nagyot haladt, intériörjei mégis darabosak. Egyénisége tagadhatatlan. Reám azonban sok minden tárgya túlzott kerekséggel benyomását kelti. Nagyon szép kettős hálószobája, saját házában az emeleten és fehér ebédlője is érdekes munka, zeneterme azonban már túlbizarr és nem kényelmes, míg férfi-szobája teljesen hidegen hagyott. — *Olbrich* otthonával sehogy sem tudtam megbarátkozni, sokkal jobb a *Habich* háza, melynek összes berendezése ismét *Patriz Hubert* dicsérei. *Christiansen* háza igen érdekes, úgy kívül mint belül. Rajta látszik meg legjobban mint berendezőn a piktör. Szép színhatásokat tud elérni, valamint hangulatot is úgy dekorációival mint színes ablakaival s a bútorai sem rosszak, színakkordja azonban kissé egyhangú és túlsok benne a vörös és a violett.

A nagy *Glückert*-ház belső díszítései és bútorai ugyancsak *Olbricht*-től valók, az egy *Hall*-t kivéve, a melyben van valami egyöntetűség, a többi szobái azonban már ridegek, míg rózsafa-szalonna nem szalon s egyáltalában teljesen elhibázott dolog,